

Батькам про профорієнтацію

У житті кожної дитини існує чимало ключових етапів: адаптація в дитячому саду, школі, становлення власної особистості, усвідомлення свого місця в сучасному суспільстві. Поряд з цим можна назвати факт професійного самовизначення. Саме від того в який навчальний заклад надійде ваша дитина, яку спеціальність він вибере, залежить його подальша кар'єра. Батьки часто приділяють увагу вивченню ринку праці: які професії найбільш затребувані на даний момент, які спеціальності принесуть більший дохід.

Але разом з тим важливо приділяти увагу здібностям і бажанням вашої дитини. Можливо, він може стати прекрасним музикантом, художником, журналістом, або перекладачем. Тоді буде помилкою вчитися на факультетах технічної спрямованості. Саме в цей момент в учнів часто виникає конфлікт між бажанням отримати ту чи іншу спеціальність і рівнем самооцінки, який часто не збігається з дійсним рівнем психологічних можливостей підлітка, фінансовими можливостями сім'ї. Тому досить значна частина дітей не готова до вибору професії, хоча і має високий рівень домагань.

Потрібно поставитися до процесу професійної орієнтації серйозно, знати, що цей процес складний, суперечливий, тривалий. Школа робить багато в формуванні професійних намірів. В процесі навчання на кожному уроці, будь то біологія або література, що навчаються знайомляться зі змістом самих різних професій. На уроках технології діти дізнаються, якими професійними якостями повинен володіти представник тієї чи іншої професії, навчаються оцінювати свої психофізичні особливості. Крім того, в школі працює психолог, який надає допомогу учням в їх самовизначенні.

Але, незважаючи на такий великий обсяг профорієнтаційної роботи, що проводиться в школі, все ж на професійні наміри учнів у великій мірі впливають і сімейні традиції.

1. Інформацію про професійні плани дитини можна отримати тільки в ході відвертої бесіди з ним, ні в якому разі не на бігу. Найкраще завести розмову як би «до слова». При цьому намагайтеся проявляти терпіння, такт і щире зацікавлення;
2. Якщо старшокласник не може чітко сформулювати свої плани, треба спробувати зрозуміти, з чим це пов'язано;
3. Корисно запропонувати дитині попрацювати на осінніх або зимових канікулах, вибравши якусь конкретну заняття;
4. Якщо Вас засмучує професійний вибір дитини, яка не відмовляє його і не забороняйте йому щось категорично. Постарайтеся з'ясувати, на чому заснований його вибір;
5. Якщо старшокласник тільки мріє, а нічого не робить, треба допомогти йому скласти конкретний план, обговоривши, скільки часу у нього є і що необхідно встигнути;
6. Допоможіть своїй дитині підготувати «запасний варіант» на випадок невдачі на обраному шляху.

Роль батьків у профорієнтації своїх дітей велика. Їх життєвий і трудовий досвід, авторитет, рівень матеріального забезпечення сім'ї дуже впливає на вибір майбутньої професії. Добре ставлення до своєї роботи з боку батька, матері, старших братів, сестер, їх задоволеність своєю професією, часто є достатнім моральним стимулом для того, щоб підліток зацікавився вмістом їх праці і надалі вибрав одну з «сімейних» професій.

Рекомендації батькам по профорієнтації:

Головне для батьків - віддавати собі звіт в тому, що вони лише допомагають дитині визначитися, а зовсім не визначаються замість нього. Допомагають - тому що більшість дітей в 14-16 років ще психологічно не готові зробити вибір самостійно, більш того, значна частина відчуває страх перед необхідністю прийняття рішення. За довгі роки навчання в школі їм пропонувалися в основному готові рішення, все було відомо наперед і визначено розкладами і навчальними планами. І розгубленість підлітка, коли йому раптом пропонують визначитися в такому архіважливій питанні, цілком зрозуміла. Так що навряд чи батькам варто розраховувати на повну самостійність дитини у виборі професії: ваш подорослішав малюк

підсвідомо чекає ради від старших, навіть якщо прямо він про це не говорить. З іншого боку, не можна повністю знімати з нього відповідальність за який чинять вибір. Важливо, щоб у нього склалося відчуття, що це він так вирішив. Адже якщо підлітку здається, що професію він вибрав не сам, то і вчиться він не для себе, сприймаючи навчання як нудну і обтяжливу обов'язок.

Вибір професії - справа, без сумніву, важливе і відповідальне, але не варто ставитися до нього як до процесу необоротного. Той вибір, який роблять наші діти сьогодні, відображає лише їх нинішні інтереси і потреби. Чудово, якщо обрана спеціальність завжди буде їм цікава, ну а якщо їх переваги зміняться - в цьому немає ніякої трагедії. Фахівці відзначають, що вибір професії один раз і на все життя йде в минуле. Ми живемо в світі, який стрімко змінюється.